

Słupsk, 21 stycznia 2013 r.

**Morska energetyka kołem zamachowym
rozwoju przemysłu i regionów nadmorskich**
- podsumowanie konferencji

MORSKA ENERGETYKA
kołem zamachowym rozwoju
PRZEMYSŁU I REGIONÓW NADMORSKICH
21 stycznia 2013, Słupsk

Autor projektu okładki:
Jerzy Opoka

Zdjęcia na okładce:
Zentilia – Dreamstime.com

Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej
Al. Wilanowska 208/4
02-765 Warszawa
www.fnez.org, www.morskiefarmywiatrowe.pl

Warszawa, 2013

Sponsorzy:

renováveis

DONG
energy

Partnerzy:

Partnerzy merytoryczni:

Patronat honorowy:

MINISTERSTWO
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ

Marszałek Województwa
Zachodniopomorskiego

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Patronat organizacyjny:

Patronat medialny:

Spis treści

Wstęp	5
1. Sesja I – „Warunki rozwoju przemysłu i energetyki morskiej”	7
2. Sesja II – „Morska energetyka wiatrowa a rozwój regionalny”	11
3. Sesja III – „Rola nauki i edukacji w rozwoju morskiej energetyki wiatrowej”	14
4. Podsumowanie	15

Wstęp

Konferencja „Morska energetyka - kołem zamachowym rozwoju przemysłu i regionów nadmorskich” odbyła się 21 stycznia 2013 roku w Słupskim Inkubatorze Technologicznym, w Słupsku.

Wydarzenie zostało zorganizowane przez **Fundację na rzecz Energetyki Zrównoważonej**, Słupski Inkubator Technologiczny, Wyższą Hanzeatycką Szkołę Zarządzania oraz Pomorską Agencję Rozwoju Regionalnego.

Konferencja objęta została patronatem honorowym **Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej** - Bogdana Borusewicza, **Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej** - Sławomira Nowaka, **Marszałka Województwa Pomorskiego** - Mieczysława Struka oraz **Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego** - Olgierda Geblewicza. Patronat organizacyjny nad konferencją objął **Senator Rzeczypospolitej Polskiej Kazimierz Kleina**.

Partnerami merytorycznymi konferencji byli Ernst & Young, SMDI Doradztwo Inwestycyjne, windhunter prognoza, akademia wiatru, Instytut Morski w Gdańsku oraz Polskie Towarzystwo Morskiej Energetyki wiatrowej.

Celem konferencji była **ocena szans rozwoju polskich regionów nadmorskich, w oparciu o sektor morskiej energetyki wiatrowej i przemysłu morskiego**. W trakcie konferencji zaprezentowano potencjalne korzyści gospodarcze, wynikające z rozwoju morskiej energetyki wiatrowej na polskich obszarach morskich, a także przedstawiono otoczenie regulacyjno-prawne morskiej energetyki wiatrowej. Podjęto również próbę identyfikacji barier rozwoju sektora oraz przedstawiono propozycje rozwiązań umożliwiających wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego sektora.

Konferencja została **zainaugurowana przez video-wypowiedź byłego Premiera i Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka**, który podkreślił, że rozwój morskiej energetyki wiatrowej jest celowy, nie tylko z powodu zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej i konieczności wypełnienia założeń polityki klimatyczno-energetycznej, ale również z powodu impulsu dla rozwoju regionów nadmorskich, z jakim związana jest budowa projektów morskich farm wiatrowych.

W konferencji wzięło udział **ponad 300 uczestników**, w tym liczni przedstawiciele rządu, parlamentu i samorządów, m.in.: **Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, przewodniczący Platformy Obywatelskiej w woj. zachodniopomorskim** – Stanisław Gawłowski, **Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej** – Anna Wypych-Namietko, **Senator RP, Przewodniczący Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Państwa oraz wiceprzewodniczący PO w woj. pomorskim** – Kazimierz Kleina, **Wicemarszałek Województwa Pomorskiego** – Wiesław Byczkowski, **Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego** – Andrzej Jakubowski, **Członek Zarządu Województwa Pomorskiego** – Czesław Elzanowski, **zastępca dyrektora w Departamencie Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** – Rita Kameduła-Tomaszewska, **dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku** – Tomasz Bobin, **posłowie i posłanki**: Piotr Bauć, Terasa Hoppe, Zbigniew Konwiński, **senatorowie**: Leszek Czarnobaj, Roman Zaborowski, **Prezydent Miasta Słupsk** Maciej Kobyliński oraz **Burmistrz Miasta Bytów** Ryszard Sylka i **Burmistrz Miasta Ustka** Jan Olech.

Na zdjęciu od lewej: Prezes FNEZ Maciej Stryjecki, dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku Tomasz Bobin, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski, Senator RP Kazimierz Kleina, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namietko, Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Wiesław Byczkowski.

Konferencja była podzielona na trzy sesje tematyczne, z których pierwsza dotyczyła warunków rozwoju morskiej energetyki wiatrowej, druga – powiązania morskiej energetyki z przemysłem morskim oraz szans na rozwój regionalny w oparciu o przemysł i energetykę morską, a trzecia - roli nauki i szkolnictwa w rozwoju przemysłu i energetyki morskiej.

Każda sesja rozpoczynała się prezentacjami przygotowanymi i wygłoszonymi przez krajowych i zagranicznych ekspertów, które wprowadzały do dyskusji z udziałem panelistów i uczestników konferencji.

1. Sesja I – „Warunki rozwoju przemysłu i energetyki morskiej”

Pierwsza sesja została zainaugurowana przez **Aleksandra Gabrysia z firmy Ernst & Young – głównego Partnera Merytorycznego Konferencji**. Przedstawił on w swojej prezentacji najważniejsze czynniki, jakie decydują o podjęciu decyzji inwestycyjnych w obszarze morskiej energetyki wiatrowej. Zaprezentował także skalę spodziewanego rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Europie, który zgodnie z szacunkami **do roku 2020 powinien osiągnąć 44 GW mocy zainstalowanej**. Rozwój sektora będzie się wiązał z nakładami inwestycyjnymi w wysokości około **165 mld euro**. Wg eksperta Ernst & Young, Polska, chcąc wykorzystać potencjał morskich farm, będzie musiała stworzyć konkurencyjne warunki ekonomiczne i regulacyjne w stosunku do m.in. Wielkiej Brytanii i Niemiec, tak aby móc skutecznie zabiegać o pozyskanie finansowania projektów. Najważniejszym wnioskiem z prezentacji Aleksandra Gabrysia jest fakt, że **tylko zapewnienie odpowiedniej opłacalności inwestycji oraz stabilność i przewidywalność otoczenia regulacyjnego, wsparte ambitnymi celami ilościowymi, doprowadzą do wykorzystania potencjału morskiej energetyki wiatrowej, co pociągnie za sobą rozwój polskich regionów nadmorskich**.

Na zdjęciu od lewej: Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namiotko, przedstawiciel EDP Renovávei Enrique Álvarez-Uría Berros, Wiceprezes Zarządu PGE Energia Odnawialna S.A. Michał Prażyński, Prezes FNEZ Maciej Stryjecki, Manager w Dziale Doradztwa Biznesowego Ernst & Young Aleksander Gabryś.

Druga prezentacja została przedstawiona przez **Prezesa Fundacji na rzecz Energetyki Zrównoważonej (FNEZ), Macieja Stryjeckiego**, i dotyczyła warunków prawnych, politycznych i infrastrukturalnych rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce. Prezes Maciej Stryjecki odniósł się do wniosków z prezentacji Aleksandra Gabryśa i przeanalizował, w jakim stopniu wskazane warunki rozwoju morskich farm wiatrowych są aktualnie spełnione w Polsce. Bez wątpliwa dużym sukcesem było uruchomienie I rundy wydawania pozwoleń lokalizacyjnych, w ramach której już wskazano 14 lokalizacji dla MFW. Niestety, najważniejsze czynniki warunkujące realizację tych bardzo kapitałochłonnych i ryzykownych inwestycji, czyli stabilne cele i efektywne otoczenie prawne oraz możliwości przyłączenia do sieci, wciąż w Polsce nie występują, co powoduje, że wstępne duże zainteresowanie inwestorów zaczyna szybko słabnąć. **Prezes Maciej Stryjecki zaproponował rozwiązania mogące umożliwić dynamiczny rozwój sektora MFW w Polsce i wykorzystanie jego pełnego potencjału.** Najważniejsze z nich to: **określenie i wpisanie do strategicznych dokumentów sektora energetycznego celów ilościowych na poziomie ok. 6 GW zainstalowanych mocy w latach 2025 - 2030**, które zapewnią efekt skali i doprowadzą do lokowania w Polsce produkcji elementów konstrukcyjnych elektrowni wiatrowych przez międzynarodowe koncerny. To w konsekwencji pozwoli na zmniejszenie kosztów budowy MFW. Drugim elementem jest **jak najszybsze uchwalenie atrakcyjnego dla inwestorów systemu wsparcia dla MFW, który jednocześnie będzie mobilizował do optymalizacji kosztów.**

Taki system powinien powstać albo w ramach ustawy o OZE, albo w ramach odrębnego pakietu legislacyjnego. Maciej Stryjecki podkreślił również konieczność **dotatkowego wsparcia projektów pilotażowych**, których realizacja obciążona jest dodatkowym ryzykiem, oraz **stworzenie odpowiednich warunków do uruchomienia tzw. „drugiej rundy” rozwoju rynku morskiej energetyki wiatrowej w zakresie lokalizacji i przyłączy.** Ostatnim elementem umożliwiającym prawidłowy rozwój sektora w Polsce będzie zdaniem Prezesa Macieja Stryjeckiego **rozwój zaplecza dostawczo-logistycznego i kadrowego na bazie istniejących portów i stoczni, a także nadmorskich ośrodków naukowo-badawczych.**

Na zdjęciu od lewej: Senator RP Kazimierz Kleina, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namietko, przedstawiciel EDP Renováveis Enrique Álvarez-Uría Berros, Wiceprezes Zarządu PGE Energia Odnawialna S.A. Michał Prażyński, Manager w Dziale Doradztwa Biznesowego Ernst & Young Aleksander Gabryś, Prezes FNEZ Maciej Stryjecki.

Po dwóch prezentacjach wprowadzających rozpoczął się **panel dyskusyjny „Miejsce przemysłu i energetyki morskiej w polskiej polityce gospodarczej i energetycznej”** moderowany przez Prezesa Macieja Stryjeckiego, z udziałem: **Anny Wypych-Namietko** - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej, **Stanisława Gawłowskiego** - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, **Kazimierza Kleiny** - Senatora RP, Przewodniczącego Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, **Enrique Álvarez-Uría Berrosa** - przedstawiciela EDP Renováveis, **Aleksandra Gabrysia** - Managera w Dziale Doradztwa Biznesowego Ernst & Young oraz **Michała Prażyńskiego** - Wiceprezesa Zarządu PGE Energia Odnawialna S.A.

Uczestnicy panelu zgodzili się, że należy dążyć do wprowadzania rozwiązań umożliwiających rozwój technologii odnawialnych w sektorze energetycznym, a **najbardziej naturalnym rozwiązaniem dla Pomorza jest rozwój morskiej energetyki wiatrowej, który powinien być wspierany przez przedstawicieli regionów nadmorskich w rządzie i parlamencie**. Należy przy tym szukać takich rozwiązań regulacyjnych i systemowych, które pozwolą na rozwój krajowego przemysłu morskiego, zapewniającego obsługę, budowę i serwis morskich farm wiatrowych, gdyż to przyczyni się do rozwoju całych regionów nadmorskich. Przedstawiciele władz państwowych podkreślali przy tym konieczność zachowania kompromisu pomiędzy wszystkimi formami użytkowania polskich obszarów morskich. **Szczególny nacisk położono również na rozpoczęcie konsultacji ze środowiskami rybackimi**. Nie wykluczono rozpoczęcia prac nad dedykowanym dla morskiej energetyki wiatrowej pakietem rozwiązań systemowych, w przypadku dalszych opóźnień w pracach nad ustawą o odnawialnych źródłach energii.

Na zdjęciu od lewej: Senator RP Kazimierz Kleina, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namietko, przedstawiciel EDP Renovávei Enrique Álvarez-Uría Berros, Wiceprezes Zarządu PGE Energia Odnawialna S.A. Michał Prażyński, Manager w Dziale Doradztwa Biznesowego Ernst & Young Aleksander Gabryś, Prezes FNEZ Maciej Stryjecki.

Przedstawiciele inwestorów podkreślili, że otoczenie regulacyjno-prawne sektora wciąż wymaga zmian zapewniających odpowiednią wysokość systemu wsparcia i konkurencyjność polskiego rynku offshorowego dla kapitału międzynarodowego. Podkreślili, że **Polska nie może liczyć na inwestycje w morskiej energetyce, jeżeli nie zostaną zakończone prace nad systemem wsparcia**. Wyrazili także poparcie dla propozycji uruchomienia II rundy wyboru lokalizacji dla MFW, powiązanej ze zwiększeniem możliwości przyłączeniowych dla MFW, która umożliwiłaby większej grupie podmiotów inwestycje na polskim rynku. Inwestorzy poparli także postulat określenia stabilnych, długoterminowych celów dla morskiej energetyki wiatrowej, które zwiększą pewność inwestowania oraz pozwolą na optymalizację kosztów. Jednocześnie, inwestorzy odnieśli się pozytywnie do zachodzących w Polsce zmian i wyrazili nadzieję na kontynuację, ale i przyspieszenie procesu usprawniania otoczenia systemowego morskiej energetyki wiatrowej.

Jedną z najważniejszych konkluzji dyskusji było stwierdzenie, że dalszym pracom nad tworzeniem warunków dla rozwoju energetyki i przemysłu morskiego pomóc może program rządowy określający cele i wszelkie niezbędne działania prowadzące do ich osiągnięcia.

2. Sesja II – „Morska energetyka wiatrowa a rozwój regionalny”

Sesja została rozpoczęta prezentacją niemieckich doświadczeń związanych z rozwojem regionów nadmorskich w oparciu o morską energetykę wiatrową, którą przedstawił **Gert Proba**, Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu w Rostock Business and Technology Development GmbH. Gert Proba pokazał, jak morska energetyka wiatrowa doprowadziła do rozkwitu portu w Rostock, jednocześnie podkreślając, że **jest to proces czasochłonny i warto rozpocząć go w Polsce jak najwcześniej**. Zapewnił, że warunki naturalne występujące na Bałtyku są porównywalne z Morzem Północnym, a polskie obszary morskie i polski przemysł morski mają ogromny potencjał, dlatego **nie należy wątpić w konkurencyjność polskich regionów nadmorskich dla lokowania inwestycji w obszarze morskiej energetyki wiatrowej**.

Na zdjęciu od lewej: Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Wiesław Byczkowski, Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego Andrzej Jakubowski, przedstawiciel AREVA Wind GmbH Niccolo Samarelli, Prezes Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Mirosław Kamiński, Zastępca Dyrektora w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rita Kameduła-Tomaszewska, przedstawiciel Morskiego Instytutu Rybackiego Eugeniusz Andrulewicz, Senator RP Kazimierz Kleina, Gert Proba Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu w Rostock Business and Technology Development GmbH.

Wiceprezes Zarządu PTMEW, **Mariusz Witoński**, w drugiej prezentacji wprowadzającej, **przedstawił doświadczenia krajowe i zagraniczne w zakresie kreowania warunków prawnych, politycznych i infrastrukturalnych rozwoju przemysłu morskiego.** Zdaniem Mariusza Witońskiego morska energetyka wiatrowa to doskonała szansa na rozwój regionalny i wzrost gospodarczy. **W przypadku budowy w Polsce projektów morskich farm wiatrowych może dojść do utworzenia 9 tysięcy nowych, stałych etatów w polskim przemyśle stoczniowym.** Prezes Mariusz Witoński przedstawił dotychczasowe doświadczenia polskich firm z przemysłu morskiego, produkujących już dziś na rynki zagraniczne najnowocześniejsze statki do budowy elektrowni wiatrowych na morzu, a także elementy farm wiatrowych. Podkreślił, że Polska powinna starać się wykorzystać koniunkturę na rynku europejskim i dążyć do wsparcia rozwoju portów i stoczni, które już zaopatrują rynki niemieckie i brytyjskie w specjalistyczne statki oraz elementy farm wiatrowych. **Aby jednak było możliwe wykorzystanie polskiego potencjału w tym zakresie, niezbędne jest stworzenie stabilnego prawa dla morskiej energetyki wiatrowej** oraz wola polityczna na szczeblu krajowym i regionalnym do tworzenia warunków sprzyjających dla polskiego przemysłu morskiego.

Moderatorem drugiego panelu dyskusyjnego był Senator RP Kazimierz Kleina. Panel odbył się z udziałem **Wiesława Byczkowskiego** - Wicemarszałka Województwa Pomorskiego, **Andrzeja Jakubowskiego** - Wicemarszałka Województwa Zachodniopomorskiego, **Tomasza Bobina** -

dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku, **Rity Kameduły-Tomaszewskiej** - zastępcy dyrektora w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Eugeniusza Andrulewicza** z Morskiego Instytutu Rybackiego, **Mirosława Kamińskiego** – Prezesa Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz **Niccolo Samarelliego** z AREVA Wind GmbH.

Na zdjęciu od lewej: Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Wiesław Byczkowski, Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego Andrzej Jakubowski, przedstawiciel AREVA Wind GmbH Niccolo Samarelli, Prezes Pomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Mirosław Kamiński, Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku Tomasz Bobin, Zastępca Dyrektora w Departamencie Rybołówstwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rita Kameduła-Tomaszewska, przedstawiciel Morskiego Instytutu Rybackiego Eugeniusz Andrulewicz, Senator RP Kazimierz Kleina.

Przedstawiciele władz regionalnych zapewnili, że morska energetyka wiatrowa wpisuje się w strategię rozwoju regionalnego, jako element budowy bezpieczeństwa energetycznego w północnej Polsce. Podkreślili celowość wsparcia technologii, która umożliwi rewitalizację przemysłu stoczniowego i portowego. Zwrócono uwagę, że **morska energetyka wiatrowa może być ogromną szansą rozwoju dla mniejszych portów**, takich jak Darłowo czy Ustka, które powinny rozwijać zaplecze infrastrukturalne oraz przygotować się do wsparcia budowy i serwisowania instalacji. Senator Kazimierz Kleina zasugerował, że jeżeli stworzy się odpowiednie warunki do inwestowania, **Darłowo mogłoby stać się takim samym ośrodkiem przemysłu morskiego jak Gdynia**, zapewniającym obsługę morskich farm wiatrowych zlokalizowanych wokół Ławicy Słupskiej. Przedstawiciel inwestora zagranicznego, producenta turbin dla morskich farm wiatrowych, wyraził wolę lokowania ewentualnych inwestycji w linie produkcyjne w Polsce, jednak podkreślił że konieczne jest do tego wsparcie rządu polskiego i jasne deklaracje dotyczące celów ilościowych rozwoju morskiej energetyki wiatrowej.

Cele dla rozwoju morskiej energetyki muszą przy tym spełniać wymóg „proggu opłacalności” inwestowania w nowe fabryki, np. morskich turbin wiatrowych. Takim proggiem może być ok 6-7 GW docelowej mocy zainstalowanej w roku 2030.

Dalsza część dyskusji została zdominowana przez środowiska rybackie zaniepokojone możliwością ograniczenia obszarów połowowych na skutek budowy wielkoobszarowych farm wiatrowych na morzu. Przedstawiciele administracji państwowej zapewniali, że proces wydawania pozwoleń lokalizacyjnych został skonstruowany w taki sposób, aby chronić wszystkich użytkowników obszarów morskich, w tym rybaków. Lokalizacje wskazane na obszarach o dużym znaczeniu połowowym zostały negatywnie zaopiniowane przez ministra ds. rybołówstwa. Odpowiadając na zarzut ze strony przedstawiciela środowiska rybackiego, że pozwolenia na wznoszenie farm wiatrowych były wydawane bez konsultacji z rybakami, Prezes FNEZ Maciej Stryjecki wytłumaczył, że **wydane pozwolenia lokalizacyjne tylko z nazwy są „pozwoleniami na wznoszenie MFW” i w praktyce nie dają prawa do rozpoczęcia budowy. Nie przesądzają także o ostatecznej ilości, wielkości i lokalizacji elektrowni morskich. Inwestorzy dopiero na kolejnym etapie, procedury oceny oddziaływania na środowisko, będą zobligowani do konsultacji społecznych, w których ważnym podmiotem będą rybacy.** Prezes Maciej Stryjecki podkreślił, że po wykonaniu badań środowiska morskiego i sporządzeniu raportu o oddziaływaniu na środowisko danej farmy wiatrowej, każdy zainteresowany będzie mógł zapoznać się z całą dokumentacją i przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska swoje uwagi. RDOŚ przed wydaniem decyzji środowiskowej, która określi ilość i lokalizacje poszczególnych elektrowni, będzie musiał odnieść się do wszystkich zgłoszonych uwag. Przedstawiciele środowisk rybackich wyrazili zdecydowaną chęć uczestniczenia w procesie konsultacji społecznych, aby móc skonsultować swoje obawy i oczekiwania z inwestorami i właściwymi organami.

3. Sesja III – „Rola nauki i edukacji w rozwoju morskiej energetyki wiatrowej”

Trzecia sesja została otwarta prezentacjami **Moniki Zajkowskiej**, rektora Wyższej Hanzeatyckiej Szkoły Zarządzania (WHSZ), nt. współpracy biznesu i nauki w rozwoju przemysłu i energetyki morskiej oraz **Juliusza Gajewskiego** z Instytutu Morskiego w Gdańsku, dotyczącej programów badawczych w Europie w związku z rozwojem morskich farm wiatrowych.

W prezentacjach podkreślona **została konieczność zaangażowania się rządu we wsparcie ośrodków naukowych i programów badawczych**, które będą w stanie doprowadzić do minimalizacji ryzyka inwestycyjnego, zmniejszając tym samym koszty finansowania. Zwrócono również uwagę na możliwość rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce, która będzie wymagała **stworzenia wykwalifikowanych kadr uczestniczących w procesie przygotowania, instalacji oraz obsługi projektów, a do tego niezbędny jest rozwój szkolnictwa wyższego w odpowiednich kierunkach.**

Uczestnikami panelu dyskusyjnego na temat **roli nadmorskich ośrodków naukowych oraz współpracy B+R w kreowaniu rozwoju regionalnego wokół przemysłu i energetyki morskiej** byli **Czesław Elzanowski** – członek zarządu Województwa Pomorskiego, **prof. dr hab. Marek Grzybowski** z Akademii Morskiej w Gdyni, **Tadeusz Żurek** - kierownik Referatu Planowania Energetycznego w Departamencie Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku, **John Sturman** - prezes zarządu Institute of Marine Engineering, Science & Technology, **Roman Synowski** - prezes zarządu windhunter group oraz **Artur Stawikowski** - dyrektor techniczny Green Power Polska Sp. z.o.o. Moderatorem panelu był **Władysław Pędziwiatr** - Kanclerz WHSZ.

Paneliści zgodzili się, że rozwój morskiej energetyki wiatrowej to **ogromne wyzwanie dla polskich ośrodków naukowych i badawczych**. Jednocześnie stworzenie odpowiedniego zaplecza dla sektora, przez **zagwarantowanie wykwalifikowanych kadr mogących obsługiwać wszystkie etapy procesu inwestycyjnego, jest ogromną szansą dla polskich ośrodków naukowych**. Prowadzenie badań przedrealizacyjnych środowiska morskiego oraz realizowane przy zaangażowaniu i wsparciu rządu programy badawcze, będą również okazją do rozwoju nadmorskich ośrodków naukowych, polskich technologii, zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności polskiego przemysłu morskiego. Uczestnicy panelu podkreślili, że **konieczna jest dobrze skoordynowana, ścisła współpraca nauki z biznesem, tak aby oferta badawczo-rozwojowa i edukacyjna była odpowiednio skorelowana z zapotrzebowaniem sektora**.

Na zdjęciu od lewej: Członek Zarządu Województwa Pomorskiego Czesław Elzanowski, prof. dr hab. Marek Grzybowski z Akademii Morskiej w Gdyni, Kierownik Referatu Planowania Energetycznego w Departamencie Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku Tadeusz Żurek.

4. Podsumowanie

Konferencja "Morska energetyka - kołem zamachowym rozwoju przemysłu i regionów nadmorskich" była pierwszym tak dużym wydarzeniem w Polsce, poświęconym morskiej energetyce wiatrowej na polskich obszarach morskich. Zyskała też największe, jak do tej pory, zainteresowanie przedstawicieli właściwych ministerstw, organów administracji, władz regionalnych i lokalnych oraz lokalnych przedsiębiorców, którzy mogliby uczestniczyć w realizacji tego typu projektów.

Tak szerokie grono uczestników umożliwiło przeprowadzenie rzetelnej dyskusji na temat warunków rozwoju przemysłu i energetyki morskiej w Polsce oraz ich wpływu na rozwój regionów nadmorskich. Uczestnicy, w tym **przedstawiciele rządu, parlamentu, samorządów regionalnych i lokalnych, zadeklarowali poparcie dla budowy projektów morskiej energetyki wiatrowej na Bałtyku.**

Jako najważniejsze dotychczasowe osiągnięcia, na rzecz stworzenia rynku morskiej energetyki w Polsce wskazano:

- zmianę prawa morskiego, która pozwoliła na przeprowadzenie z sukcesem wyboru kilkunastu obszarów pod rozwój morskich farm wiatrowych,
- wydanie 14 pozwoleń na wznoszenie morskich farm wiatrowych oraz warunków przyłączenia, pozwalających na budowę 2,2 GW mocy do roku 2025,
- uruchomienie produkcji w polskich stoczniach nowoczesnych statków do transportu i budowy elektrowni wiatrowych na morzu, a także elementów konstrukcyjnych farm wiatrowych,
- zainteresowanie polskim rynkiem morskiej energetyki i przemysłu krajowych i zagranicznych inwestorów,
- wola polityczna na szczeblu krajowym, a zwłaszcza regionalnym, dla rozwoju morskiej energetyki wiatrowej.

Na zdjęciu od lewej: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski, Senator RP Kazimierz Kleina, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namiołko.

Za najważniejsze problemy, blokujące rozwój morskiej energetyki wiatrowej w Polsce uznano:

- brak stabilnego i efektywnego systemu wsparcia wytwarzania energii przez morskie farmy wiatrowe,
- brak długoterminowych celów, określających udział morskiej energetyki w bilansie elektroenergetycznym kraju, a także skali możliwego wsparcia tych technologii,
- brak skoordynowanej polityki rządu i samorządów wobec morskiej energetyki i przemysłu.

Za najważniejsze zadania, których realizacja pozwoli wykorzystać potencjał rozwojowy morskiej energetyki, uznano:

- opracowanie programu rozwoju morskiej energetyki i przemysłu, określającego cele i narzędzia ich osiągnięcia, oraz skoordynowanie działań w zakresie jego wdrażania na różnych szczeblach administracji państwowej i samorządowej,
- uchwalenie systemu wsparcia, pozwalającego na efektywną realizację i eksploatację morskich farm wiatrowych, konkurencyjnego względem systemów zagranicznych, w celu przyciągnięcia kapitału inwestycyjnego,
- zwiększenie możliwości przyłączeniowych dla MFW, poprzez weryfikację wydanych dotychczas warunków przyłączenia dla lądowych farm wiatrowych i przeznaczenie części zwolnionych mocy przyłączeniowych dla MFW,
- przygotowanie II rundy wyboru lokalizacji dla MFW na drodze konkursów, w ramach których inwestorzy ubiegaliby się o decyzje lokalizacyjne i warunki przyłączenia do sieci,

- kreowanie polityki regionalnej, nastawionej na zwiększanie potencjału małych i średnich portów oraz przemysłu morskiego w takich ośrodkach jak Darłowo, Ustka, Słupsk, w celu stworzenia nowoczesnego, konkurencyjnego dla ośrodków niemieckich, centrum obsługi łańcucha dostaw oraz serwisu dla morskich farm wiatrowych,
- kreowanie regionalnej polityki edukacyjnej i naukowej, w kierunku tworzenia zaplecza kadrowego i technologicznego dla krajowego przemysłu morskiego i energetyki wiatrowej na morzu.

Na zdjęciu od lewej: Prezes FNEZ Maciej Stryjecki, dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku Tomasz Bobin, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisław Gawłowski, Senator RP Kazimierz Kleina, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej Anna Wypych-Namietko.

Omówiono szereg rozwiązań umożliwiających powstanie na polskich obszarach morskich pierwszych morskich farm wiatrowych, a także rozwój w polskich portach przemysłu stanowiącego zaplecze infrastrukturalne dla tego sektora. W szczególności zwrócono uwagę na konieczność przyspieszenia prac nad ustawą o odnawialnych źródłach energii oraz wprowadzenia efektywnego i co najważniejsze stabilnego systemu wsparcia dostosowanego do specyfiki tej technologii, a także wpisania celów ilościowych dla rozwoju morskiej energetyki wiatrowej do dokumentów strategicznych sektora energetycznego na lata 2020 - 2030. Podkreślono również konieczność zaangażowania w realizację tego typu projektów polskich ośrodków badawczych i naukowych oraz rozpoczęcie dialogu z przedstawicielami sektora rybołówstwa.

Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej
Al. Wilanowska 208 lok. 4, 02-765 Warszawa
t. +48 (22) 412 24 92, f. +48 (22) 205 05 76
www.fnez.org
www.morskiefarmywiatrowe.pl
www.oddzialywaniawiatrakow.pl